

Ali KARAÖBA

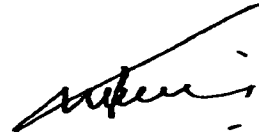
Uşak Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **21/11/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Turizm kentlerinde konaklama tesislerinin güvenliği, hijyeni ve kriz yönetimi, ülkemizin imajı ve turist güvenliği açısından kritik önemdedir. Grand Sami Otel vakası ve akabindeki gelişmeler, konaklama tesislerinin belgelendirme, sınıflandırma ve denetime ilişkin süreçlerinde kamuoyunun şeffaf bilgiye erişim ihtiyacını göstermiştir. Basına yansıyan bilgiler; Ağustos 2025'teki ölüm vakasında numunelerin Adli Tıp'a gönderildiğini, Kasım 2025'teki vakada ise aynı otelde kalan iki kişinin daha hastaneye başvurduğunu ve denetim/ilaçlama işlemleri yapıldığını göstermektedir. Ancak nihai rapor ve yaptırımlar konusunda kamuoyuna açık, bütünlüklü bir açıklama bulunmamaktadır.

Turizm, yalnızca döviz geliri değil; güven, itibar ve standart demektir. Ne var ki son yıllarda Bakanlığın denetim fonksiyonunda ortaya çıkan zafiyetler, turizm politikalarının sermaye odaklı genişleme anlayışına teslim edildiğini göstermektedir. Bu yaklaşım, kısa vadede doluluk ve gelir rakamlarına odaklanırken, orta-uzun vadede ülkemizin marka değerini, turist güvenliğini ve sürdürülebilirliği zedelemektedir.

Birincisi; denetim kapasitesi nitelik ve nicelik bakımından aşınmıştır. Mevsimsel yoğunluk dönemlerinde risk temelli planlama yerine “evrak ve prosedür” denetimleri öne çıkmakta; yerinde, çapraz ve habersiz kontroller yeterince yapılamamaktadır. Konaklama tesislerinde gıda güvenliği, kimyasal/ilaçlama uygulamaları, havalandırma-su sistemleri, iş sağlığı ve güvenliği, acil durum hazırlığı gibi alanlarda çok kurumlu koordinasyon (Kültür ve Turizm, Sağlık, Tarım, Çevre, AFAD, belediyeler) kopuktur. Şikâyet–denetim–yaptırım döngüsü; veri paylaşımı yetersizliği ve geciken raporlamalar nedeniyle etkisiz bir kuzeye savrulmaktadır.

İkincisi; Türkiye bu alanda yetişmiş insan kaynağını yurtdışına kaptırmaktadır. Otelciliğin, yiyecek-içecek yönetiminin, turizm güvenliği ve denetiminin uzmanları düşük ücret, güvencesizlik ve liyakat dışı atamalar nedeniyle tersine beyin göçü yaşamaktadır. Kalifiye denetçi/uzman kaybı; sahadaki rehberlik kapasitesini düşürmekte, yeni personelin mentörlük zinciri kırıldığı için kaliteyi aşağı çekmektedir. Bu tablo, “hızlı büyüme” uğruna nitelik kaybını kalıcılaştırmaktadır.

Üçüncüsü; sermaye odaklı strateji, kayıt dışı ve gri alanları büyütmektedir. Büyük ölçekli yatırımlara verilen kolaylık ve esneklikler, küçük ve orta ölçekli tesisleri haksız rekabetle baş başa bırakırken; kısa dönem kiralama piyasası (gölge konaklama) denetim dışı kalmakta hem güvenlik hem vergi kaybı doğurmaktadır. Yaptırımların caydırıcılığı düşüktür; tekerrürde artan ceza, belge askıya alma/iptal ve şeffaf ilan mekanizmaları yeterince işletilmemektedir. Böylece “yakalanırsam öderim” mantığı, kurallara uyan işletmeler aleyhine negatif teşvik üretmektedir.

Dördüncüsü; dijital denetim ekosistemi eksiktir. Gerçek zamanlı bildirim, risk puanlama, şikâyet analitiği, numune/rapor takibi ve kamuya açık erken uyarı panoları olmadan, sistem reaktif kalmakta; krizler “olduktan sonra yönetilen” olaylara dönüşmektedir. Oysa modern destinasyonlar, tesislerin uygunluk skorlarını kamuya açıklayarak güven inşa etmekte ve kötü aktörleri piyasadan ayıklamaktadır.

Sonuç olarak, büyüme odaklı ama denetimsiz bir turizm; kısa vadeli geliri artırsa da itibar kaybı, hukuki risk, sağlık–güvenlik zaafı ve vergi kaybı üretir. Denetim; yatırımın düşmanı değil, markanın teminatıdır. Türkiye’nin rekabet avantajı, ucuzlukta değil; güvende, standartta ve sürdürülebilirlikte inşa edilebilir. Bu bağlamda,

- 1- Grand Sami Otel'in turizm işletme belgesi ve/veya belediye izinleri hangi tarihlerde verilmiş/güncellenmiştir? Tesisin sınıfı ve kapasitesi nedir?
- 2- 2020–2025 döneminde söz konusu otele Bakanlığınız veya bağlı/ilgili kuruluşlarca yapılan turizm mevzuatı denetimleri kaçtır? Bu denetimlerde tespit edilen eksiklik ve yaptırımlar nelerdir?
- 3- Ağustos 2025 vakası sonrasında turizm tesisleri için ek acil denetim talimatı verilmiş midir? Verildiyse kapsamı ve sonuçları nelerdir?
- 4- Kasım 2025'teki ölüm olayının ardından, turizm işletmelerine yönelik hijyen-gıda güvenliği-ilaçlama süreçlerinde Bakanlığınızın rehber/standart güncellemesi yapılmış mıdır? Sağlık ve Tarım Bakanlıklarıyla ortak protokol çalışması var mıdır?
- 5- Grand Sami Otel hakkında turizm işletme belgesinin askıya alınması veya iptali dahil bir idari işlem tesis edilmiş midir? Edildiyse tarih ve gerekçeleri nelerdir?
- 6- İstanbul'da 2020–2025 yıllarında konaklama tesislerinde gıda zehirlenmesi/kimyasal şüphesiyle yürütülen soruşturmalar kaçtır? Kaçında tesis kaynaklı kusur saptanmıştır?
- 7- Turist güvenliği bakımından, turizm sezonu boyunca riskli tesisleri kamuoyuna duyuran bir erken uyarı/şeffaf bilgi platformu kurulması planlanmakta mıdır?
- 8- Otellerde haşere-kemirgen mücadelesi/ilaçlama uygulamalarına ilişkin olarak, turizm işletme belgesi sahiplerinin hangi eğitim-belgelendirme yükümlülükleri vardır? Bu yükümlülüklerin denetim sonuçları nedir?
- 9- Olayların ülke turizmine etkisi bağlamında Bakanlığınız, kriz iletişimi ve itibar yönetimi kapsamında hangi adımları atmıştır?